

Månadsrapport till nämnd

Arbetsmarknad och funktionsrättsnämnd

December 2023

2024-02-06

Diarienummer: 23AFN19

Handläggare: Emma Edorsson

Innehållsförteckning

1 Resultatrapport	3
2 Resultat	3
3 Investeringsverksamhet	9
4 Sammanfattande kommentarer till kommunstyrelsen (FU)	9

1 Resultatrapport

Arbetsmarknads- och funktionsrättsnämnden	Utfall	Budget	Avvikelse mot budget	Förändring %
TOTALT	202301-202312	202301-202312		2022 / 2023
Intäkter				
Taxor och avgifter	3 810	2 445	1 365	7,2%
Hysesintäkter	20 798	20 116	682	6,0%
Statsbidrag	189 838	164 056	25 782	0,5%
Övriga intäkter	29 797	23 032	6 765	9,8%
Kommunbidrag	1 183 746	1 183 746	-0	10,1%
Summa intäkter	1 427 989	1 393 395	34 594	8,6%
Kostnader				
Personalkostnader	-807 752	-768 566	-39 186	11,8%
Inhyrd personal och konsulter	-5 088	-961	-4 127	135,4%
Bidrag och transfereringar	-205 077	-236 336	31 259	-6,6%
Köp av verksamhet och entreprenad	-231 616	-230 886	-730	7,3%
Hyror och fastighetskostnader	-105 279	-93 443	-11 836	18,9%
Övriga kostnader	-50 304	-34 105	-16 199	19,5%
Material och förbrukning	-16 305	-12 499	-3 806	8,2%
Fordon och transporter	-13 299	-13 338	39	2,6%
Måltider	-1 613	-1 276	-338	21,2%
Avskrivningar och intern ränta	-1 287	-1 986	699	13,3%
Summa kostnader	-1 437 620	-1 393 395	-44 225	8,8%
Resultat	-9 630	0	-9 630	

2 Resultat

Sammanfattning av resultatet för Arbetsmarknads- och funktionsrättsnämnden 2023

2023 års resultat är minus 9,6 mnkr för hela nämndens ansvarsområde. Nämnden har efter beslut i Kommunfullmäktige i juni fått tillskott för löneöversyn, hyror och omfördelning ram med totalt 74 mnkr.

Positiv avvikelse gällande statsbidrag från Skolverket (se Övrigt övergripande) och Arbetsförmedlingen (nytt projekt, se Ekonomiskt bistånd och Vuxenutbildning) i förhållande till budget och föregående års utfall, men även från Socialstyrelsen kopplat till arbetet kring Nära vård i syfte att kompetensutveckla medarbetare inom område hälso- och sjukvård.

Ökning av kostnader för försörjningsstöd har inte skett i förväntad omfattning då antal personer med behov av ekonomiskt bistånd varit färre än förväntat (se Ekonomiskt bistånd).

Stor negativ avvikelse på personalkostnader avser främst LSS-boende, där särskilda behov krävt fler resurser. Vite 1 mnkr för ej verkställt beslut. (Se Boende LSS).

Kommentarer till större avvikelser i resultatet

Ekonomiskt bistånd 21,9 mnkr (nov 19,0 mnkr)

Verksamheten Ekonomiskt bistånd har lägre kostnader än förväntat under året, där personalkostnader utgör -2,3 mnkr av avvikelsen och utbetalt ekonomiskt bistånd +23,1 mnkr. Bedömningen i ingånget av året var att kostnaderna för ekonomiskt bistånd skulle öka mer än de gjort till följd av diverse omvärldsfaktorer. Verksamhetens resultat i förhållande till utlagd budget är positiv och kan delvis förklaras av det förändrade arbetssätt inom Arbetsmarknad och stöd som stödjer individer till annan försörjning. Vi ser här en markant minskning i antalet personer med behov av ekonomiskt bistånd, vilket som följd ger minskade kostnader i utbetalt bistånd. Lågkonjunkturen hade inte fått någon avgörande påverkan på arbetslösheten fram till september men den har ökat från oktober månad 2023. Det innebär risker att utvecklingen kan bli negativ framöver.

Det nya arbetssättet på ARBOS följs kontinuerligt upp och justeras utifrån effekterna. Flera olika projekt i samarbete med Vuxenutbildningen, övrig sektor och AF såsom trappstegsutbildning och "Rätt till rätt" implementeras och kan ge mer påtagliga positiva effekter på längre sikt.

ARBOS -2,3 mnkr (nov -3,2 mnkr)

Arbetsmarknad och stöd (exkl. ekonomiskt bistånd) visar en negativ avvikelse med -2,3 mnkr. Det som utgör den största minusposten är kostnader för beredskapsanställda, där retroaktiv utbetalning av semesterersättning för de som slutat sin extratjänst 2022 landar i årets resultat.

Gävle kommun har beslutat att 2 % (tidigare 1,5%) av de anställda ska ha någon form av funktionshinder som berättigar till lönebidragsanställning från Arbetsförmedlingen. De anställda har sina arbetsplatser i hela kommunkoncernen. Alla intäkter och kostnader för detta ligger på Arbetsmarknad- och funktionsrättsnämnden. Statlig finansiering har i hög utsträckning säkrat verksamheten ekonomiskt, så är inte längre fallet.

Det finns ett angeläget behov att säkerställa kommunens process kring de trygghetsanställda avseende finansiering, arbetsmiljöansvar, handledarersättning, avtal och övrig administration. Under året har verksamheterna varit restriktiva vid ersättningsrekrytering samt utbildningsinsatser.

Den 1 oktober startades ett samarbetsprojekt med Arbetsförmedlingen som består av 7 delprojekt och fördjupad samverkan inom 5 delområden. Detta inbringar kommunen totalt 6 mkr (3 mkr Arbos och 3 mkr VUX) på helårsbasis.

I övrigt har personalbudgeten för ARBOS kunnat hållas inom ram utifrån att flera tjänster under året inte ersättningsrekryterats. Det var en åtgärd i samband med de besparingsåtgärder som meddelades verksamheten under första halvåret.

Hälso- och sjukvård -0,8 mnkr (nov -0,5 mnkr)

Kostnaden för bemanningssköterskor är hög och anledning till den negativa avvikelser. En stor del av sjuksköterskegruppen utgörs i dagsläget av bemanningssköterskor. I tidigare organisation har bemanningssköterskor bemannat kväll och helgorganisation. Dvs de besök som utförs av sjuksköterska kvällar och helger oavsett patientens boendeform utförs av bemanningssköterskor. Verksamheten har tagit del av statsbidrag från Socialstyrelsen för kompetensutveckling inom ramen för en god och nära vård.

Det nya hälso- och sjukvårdskontoret har genomfört en översyn av denna bemanning och kommer att göra en förändring av kväll- och helgorganisationen. Den nya kväll- och helgorganisationen träder i kraft under 2024. Grunden för denna förändring är dels kostnader för bemanningssköterskor, enligt ovan, men framför allt kontorets uppdrag att säkerställa att det skall finnas kompetens i hela kommunen, hela dygnet. Schemaförändring utgår från kontinuitetsbegrepp och bygger på ordinarie personal, dvs bemanningssjuksköterskor fasas ut.

För att genomföra denna förändring förväntas samtliga sjuksköterskor i fortsättningen arbeta vissa kvällar och helger. Detta innebär att den beredskapsersättning som sjuksköterskor LSS / Socialpsykiatri hittills har uppburit för beredskap i hemmet faller.

Boende LSS egen regi -18,8 mnkr (nov -18,2 mnkr)

Ändring från jour till vaken natt och längre period av dubbelbemanning nattetid pga.

förändrade behov hos kunder har medfört ökade personalkostnader.

Verksamhetsområdet har fortsatt behov av dubbelbemanning inom boende med särskild service för barn och unga enligt LSS där verksamheten på grund av tillbud och efter tillsyn av AMV behövt dubbelbemanna, och behovet av bemanning under 2024 kommer att vara större än utrymmet som finns budgeterat, beroende på särskilda behov hos ny kund samt risk för hot och våld.

Även korttidsboende för barn och unga har dubbelbemanning 14 dygn/månad för ett ärende där insats enligt LSS 9:8 inte kunnat verkställas, en resurs som inte finns finansierad i budget. I andra individuella lösningar så har det i ena fallet krävt ett eget boende och i andra fallet en ombyggnation. Båda lösningarna kräver mer personal än i ordinärt boende.

Under delår 1 och 2 har fyra enheter haft behov av dubbelbemanning ur arbetsmiljöperspektiv och utifrån kundbehov. Verksamheten har betalat vite om 1 mnkr för ärende som inte kunnat verkställas.

En bemanningshandbok för enhetschefer är framtagen inom ramen för projektet delade turer eget val och kommer på sikt att generera en kostnadsminskning. Den förväntade effekten är ett minskat behov av timanställda. Förändringsarbetet förväntas ge effekt först under 2024.

11 timmars dygnsvila gäller för samtliga verksamheter sedan november och har inneburit stora förändringar.

Köp av plats LSS/SoL -8,1 mnkr

Budgeteringen av LSS och SoL är utmanande och kan bidra till glapp mellan budget och behov. De senaste årens utvecklade diagnoskriterier medför att fler personer än tidigare bedöms tillhöra LSS. Vissa placeringar med eftersläp i faktureringen har tidigare år inte bokats upp, vilket gjorts i år, innebär alltså i dessa fall en kostnad motsvarande en månad extra.

Socialpsykiatri egen regi -3,1 mnkr (nov -2,7 mnkr)

De största avvikelserna utgörs av löner och OB ersättning vid utbeordring av ordinarie personal. Fleminggatan 13 avviker på grund av minskade intäkter då lägenheter är vakanta samt ökat omvårdnadsbehov hos kundgruppen vilket medfört vak.

En bemanningshandbok för enhetschefer är framtagen inom ramen för projektet delade turer eget val och kommer på sikt att generera en kostnadsminskning. Den förväntade effekten är ett minskat behov av timanställda. Förändringsarbetet förväntas ge effekt först under 2024.

Personlig assistans egen regi -6,4 mnkr (nov -5,9 mnkr)

Något lägre volym än planerat ger lägre intäkter. Personalkostnaderna balanseras dock inte mot den minskade intäkten och avviker med -6,1 mnkr, där hög sjukfrånvaro gett ökat behov av timvikarier och övertid.

Schemajustering sker varje schemaperiod. Daglig planering och samarbete mellan enheterna pågår för att hålla ett helhetsperspektiv samt för att kunna fördela resurser på ett effektivt sätt. Detta möjliggör att fördela medarbetarnas arbetstid och kundernas beslut med större ekonomisk bärighet. Verksamheten har under året haft ett flertal vakanser som beror på nya ärenden i kombination med pensionsavgångar och egna avslut. Det har varit svårt att rekrytera medarbetare som matchar kunder vilket påverkat fyllnadstid, övertid och antal timvikarier i omlopp. Aktiva åtgärder utifrån sjukfrånvaro med stöd av rehab samordnare och HR pågår. Ökade kostnader under delåret beror till viss del på höga sjuktal hos vikarier.

Förebyggande insatser och aktiviteter 5,9 mnkr (nov 5,3 mnkr)

Avvikelsen inom förebyggande insatser och aktiviteter (EDV + träffpunkter) gäller främst vakanta, ännu ej tillsatta tjänster. Verksamheten har inte kunnat igångsätta vissa nya verksamheter som är nödvändiga för att kunna möta den ökade volymen.

Vuxenutbildning 4,6 mnkr (nov 2,0 mnkr)

Statsbidrag är mycket svåra att prognostisera, beror på söktryck och antalet kursstarter. SFI för ukrainska flyktingar startade i oktober, många elever kunde tas in i befintliga klasser. Verksamheten har varit sparsam med ersättningsrekrytering samt tilldelades verksamheten statsbidrag för vissa tjänster kopplade till äldreomsorgslyftet och till de sk APL-coacherna, som också kopplas till vård och omsorg.

Yrkesvux budgeterade för en ökad kostnad då man gjorde en upphandling på

specialyrken inom byggsektorn, men inga leverantörer lämnade in anbud. Dessutom användes inte alla avsatta medel till den interkommunala ersättningen.

Från den 1 oktober har ett samarbetsprojekt igångsatts med Arbetsförmedlingen som består av 7 delprojekt och fördjupad samverkan inom 5 delområden. Detta inbringar kommunen totalt 6 mkr (3 mkr Arbos och 3 mkr VUX) på helårsbasis.

Mindre avvikelser -13,3 mnkr

Uppdragstagare LSS -1,5 mnkr

Vuxenkorttids -1,4 mnkr

Fastigheter -9,6 mnkr

PASS extern -0,8 mnkr

Effektiviseringsbehov -10,8 mnkr (nov -9,9 mnkr)

Arbetsmarknads- och funktionsrättsnämnden har ett generellt effektiviseringsbehov under helåret 2023 på 11 mnkr. Föregående års effektiviseringskrav om 12 mnkr har inte kunnat effektueras. Bedömningen redan i ingången av året var att nämnden inte klarar en budget i balans, utöver de generella effektiviseringskraven saknades ytterligare 58 mnkr. Tillskott i och med beslut i juni om omfördelning av ramar samt kompensation för löneökning utgör den stora skillnaden i avvikelserna från månadsrapporten i juni.

Övrigt övergripande 21,3 mnkr (nov 22,9 mnkr)

Kostnader för bland annat undervisning i andra kommuner är lägre än förväntat (yrkesvux och yrk kom), vilket ger en positiv avvikelse mot budget på övergripande nivå.

I samband med återrapportering/-betalning till Skolverket för onyttjade medel 2022 upptäcktes att ytterligare medel fanns balanserade (medel med medfinansiering som inte nyttjats 2022). En utredning har genomförts med genomlysning för perioden 2013 till idag för att hitta när felet uppstod. From 2018 har det blivit differenser kvar på balansen med "mindre belopp" som borde resultatförts i samband med beslut från

Skolverket om återbetalning (vilket blir året efter utbetalning till kommunen). År 2020 fick Vuxenutbildningen extra statsbidrag från Skolverket, Vux har redovisat till Skolverket hur medlen använts och fått ok, men medlen bokfördes inte ut i resultatet utan låg felaktigt kvar på balansen. För samma period har nämnden fått faktura från annan aktör som tagit del av bidraget, där fakturan förts mot driften i stället för mot balansen. Denna resultatkorrigering är gjord i perioden september 2023 och förbättrar AFN:s resultat med ca 14 mnkr.

Översyn av årets uppbokade fordringar mot Försäkringskassan för personlig assistans (uppbokning sker utifrån inrapporterad tid hos kund) har gjorts, där utförd tid jämförs med intäkt från FK. Avstämning visar högre förväntad intäkt än FK beviljat, vilket innebär en återföring i resultatet motsvarande -2,8 mnkr.

3 Investeringsverksamhet

Utfallet på investeringsverksamheten är 3,1 mnkr, budget 2,8 mnkr. Utfallet innefattar byte av accesspunkter samt möbler, larm och annan utrustning till nystartade verksamheter.

4 Sammanfattande kommentarer till kommunstyrelsen (FU)

Resultat / Årsprognos/Investeringsverksamhet

2023 års resultat är minus 9,6 mnkr för hela nämndens ansvarsområde. Nämnden har efter beslut i Kommunfullmäktige i juni fått tillskott för löneöversyn, hyror och omfördelning ram med totalt 74 mnkr.

Positiv avvikelse gällande riktade statsbidrag från Skolverket och Arbetsförmedlingen (nytt projekt inom Arbos och Vux) i förhållande till budget och föregående års utfall, men även från Socialstyrelsen kopplat till arbetet kring Nära vård i syfte att kompetensutveckla medarbetare inom område hälso- och sjukvård.

Enheten för ekonomiskt bistånd har ett positivt resultat och kan delvis förklaras av det förändrade arbetssätt inom Arbetsmarknad och stöd som stödjer individer till annan försörjning. En markant minskning i antalet personer med behov av ekonomiskt bistånd, vilket som följd ger minskade kostnader i utbetalt bistånd. Lågkonjunkturen hade inte fått någon avgörande påverkan på arbetslösheten fram till september men

den har ökat från oktober månad 2023. Det innebär risker att utvecklingen kan bli negativ framöver. Den 1 oktober startade ett samarbetsprojekt med Arbetsförmedlingen som inbringar kommunen totalt 6 mkr (3 mkr Arbos och 3 mkr VUX) på helårsbasis.

Stor negativ avvikelse på personalkostnader avser främst Boende LSS, Socialpsykiatri och personlig assistans, där särskilda behov krävt ökade resurser. Vite 1 mnkr för ej verkställt beslut. Arbete utifrån bemanningshandbok är igångsatt. Köp av externa platser LSS/SoL överstiger årets budget, de senaste årens utvecklade diagnoskriterier medför att fler personer än tidigare bedöms tillhöra LSS.

Utfallet på investeringsverksamheten är 0,3 mnkr över budget. Utfallet innefattar byte av accesspunkter samt möbler, larm och annan utrustning till nystartade verksamheter.